

mu je BUDUĆA PERSPEKTIVA sjajna. „Školske novine“, s druge strane, viču u biblijskom strahu QUO VADIS FISICA? Pomislismo da je riječ o nekoj ženi čudna imena, kad iz sadržaja postaje razumljivo da se govori o FIZICI. Čitav je članak donijet u rubrici „Inovacije u nastavi“, pa bismo valjda i ovo čudo morali smatrati inovacijom. U takvim i sličnim „inovacijama“ prednjači „Vjesnik“ i ne dozvoljava da mu itko ospori primat. Tako u jednom članku nalazimo i rečenicu po kojoj je „ispalo da zastupnik KORUMPIRA pravo delegacije...“ Nije nam (a vjerojatno ni člankopiscu) jasno što se ovdje namjeravalo reći, no glavno je da lijepo zvuči. Okrenuli smo samo list i utvrdili da je poduzeće „Geotehnika“ PERSONA GRATE u Pakistanu. PERSONA GRATE je neprevodiva sintagma „Vjesnikovih“ jeziko-tvōraca, a isti je zagrebački dnevnik stvorio oblik PERSONA GRATIS (što u prijevodu znači OSOBA BADAVA – zlobne misli ostavljamo vama). Imamo li sreće, uskoro će „Vjesnik“ objaviti i ostale oblike ove osobite latinske deklinacije. Nedugo poslije toga naišli smo i na PAX ROMANUM, hermafroditku složenicu imenice ženskog i pridjeva srednjeg roda. „Vjesnikov“ dnevni pobratim, „Večernji list“, oponaša svog starijeg brata (iz čiste ljubomore!), i na njegovim stranicama nalazimo MUZIKA ANTIQUA MOTIO NOVA, sklop nadasve zanimljiv i sadržajno i grafijom. Dakako, tu su i neizbježni BAKCILI kojima je zaraženo sve naše novinstvo.

Televizija živi u posljednje vrijeme opet u ALTERNATIVAMA, JEDNOJ (o kojoj je ugodno govorila Ksenija Urličić) ili više njih (cf. Stipe Šušar: Socijalizam i DRUGE ALTERNATIVE) dok je već i osnovcima jasno da je alternativa *druga od dvije mogućnosti*. Marko Marković, koji gledalištu tumači što je nogomet, odlučio je da se prekvalificira u književnog povjesničara i odmah je pronašao još jednog TRAGIČARA. I to ne bilo kakvoga, već NAJVEĆEG TRAGIČARA, nogometaša Momčila Vukotića. Doduše, naš je nogomet uglavnom tragedija, no nismo znali za tako važno: *pisca tragedija* prema kojem je autor „Gospode Glembajevih“ pik zibner! Ovim upozoravamo FAKTORE na propust u školskoj lektiri, u kojoj se za *tragedije* Momčila Vukotića mora naći dostojno mjesto. Njemački je okupator provodio politiku DEVIDE ET IMPERA, čuli smo nedavno i s nevjericom pomislili što tu radi naš ugledni znanstvenik V. Devidé (matematičar i prevodilac haiku poezije). Provjerili smo u rječniku (sve ALTERNATIVE), ali bezuspješno. Glagol DIVIDO 3. postoji samo u obliku s -i-. Možda će se naći u kakvu dodatku Oxfordskog rječnika... U jednoj smo reportaži o Zagrebu obaviješteni da bi „Duga ulica s dućanima dala INTRODUKCIJU ULAZA u Gornji grad“. Mogla bi dati i ULAZ INTRODUKCIJE ili kakvu TREĆU alternativu, ako se ovo ne sviđa autoru prve umotvorine. A uza sve to televizija još i IMPERATIVNO NALAŽE (ili jednostavnije: ZAPOVJEDNO ZAPOVIJEDA), a nama preostaje samo toliko snage da – isključimo prijemnik.

Preporučili bismo drugovima koji se profesionalno bave masovnim medijima da urede svoje ladice i – ne udaraju šakom o sto. Nije fair.

Zlatko Šešelj

IZ ĐAČKIH KLUPA

TKO JE BILA KALIPSA?

1. *Telegrafski*
 „nimfa kod koje je bio Odisej
 (na otoku)
 Sredozemlje“

Ines Falak

2. *Jet-set*
 „Nimfa koja je imala otok u Sredozemnom moru i koja je zavela Odiseja“.
 Zvezdana Ružman

3. *Sleng*
 „Nimfa. Kći Atlasa. Zadržavala je Odiseja na otoku i obećavala mu besmrtnost, a on ostavio i sklisao.“ 125
 Berislav Rusan

4. *S nerazumijevanjem*
 „nimfa, kći Atlasa, nakon brodoloma spasila Odiseja, odvela ga na osamljen otok Ogigiju i držala ga 7 g. u nadi da će joj biti muž. Obećala mu je i besmrtnost, ali on je otišao zbog nostalgije za domovinom“
 Mario Iveković

5. *Kajkavski*
 „Kalipsa je bila nimfa. To je nekaj ko naše vile. Kad se je Odisej vraćal iz Troje onda je naišel na njezin otok (mislim da se je zval Ogigija) i tam ga je ugostila. Htela je da joj bude muž, ali je on ost....“
 Janka Vukmir

ŠTO ZNAŠ O MINOSU I KRETI?

1. *Kajkavski*
 „Minos je bil kretski kralj. Kreta je bila otok koji je imal dobru mornaricu. Sami

otok nije bil opasani sa nekakvim zidinama, ali je zato kuća u kojoj je Minos stanoval bila jako dobro napravljena. Delal ju je Dedal. Napravil je to jako komplicirano i bila je kao labirint. Minos posle nije pustil Dedala da ode sa Krete da još negde ne napravi takvu kuću. I onda je Dedal htel odleteti sa Ikarom i tak. A inače u onu kuću kad su ušli Grci, su se zgubili nutra, pa su ih Krečani ubili.”

Janka Vukmir

2. Impresionirani

„Minos je bio kretska kralj. Živio je na Kreti, u Egejskom moru. Kreta je imala dobru mornaricu, i fantastične građevine, utvrde itd.”

Anonimus

3. Po prilici

„Minos je bio kretska kralj. U labirintu je držao Minotaura. Tezej je ubio Minotaura.”

Renata Čizmić

4. Djetinjasti

„Minos je bio kretska kralj. U jednom labirintu čuvao je zločestog bika Minotaura koji je otprilike (mislím bar tak) svake godine papio sedam mladića i djevojaka.”

Lea Bauman

ŠTO OBIČNO ZNAMO O... DEMOSTENU

Demosten, sin atičkog tvorničara oružja, samim svojim porijeklom bijaše sklon ratu i borbi. Da mu je oružje priraslo srcu, pokazao je vrlo rano: nikako nije mogao preboljeti gubitak očeva nasljedstva. Svoje je dobre skrbnike, koji su ga nastojali učiniti miroljubivim profučkavši blagovremeno tatinu radionicu, sa puno razumijevanja za njihov trud, javno optužio.

Srećom su sugrađani bili razumniji od njega, pa nije bog zna što postigao. Zato je promijenio i predmet svog interesa.

Stao je Atenjane neumorno huškati da se tuku protiv dobroćudnog Filipa, makedonskog kralja. Taj je, sklon zaštiti čovjekove okoline, razarao i pustošio neka nezgodna grčka naselja. Čini se da su kvarila mediteranski pejzaž, a kralj, kao osjećajan čovjek, nije to mogao trpjeti.

Atenjani su za nj imali puno razumijevanja. Uspješno su se opirali Demostenovim nerazumnim prijedlozima. On je čak predlagao i samodoprinos u ratne svrhe. Atenjani su, međutim, mirno njegovali svoj kulturni život i trošili novac na kazalište. Nije ih naročito uzbuđivalo to što neka efemerna dinastija kreće u osvajanje svijeta, pa makar počela i od njihove vlastite države.

Od bijesa i jada Demosten je skrenuo umom: imamo pouzdanih vijesti da je patio od nesanice, urlao na valove i žderao kamenje. Atenjani bi se na nj povremeno sažalili i ispunili nešto od njegovih prijedloga. To ga je samo još jače raspaljivalo: želio je svojim pacifističkim sugrađanima nametnuti i to da sami uzmu oružje u ruke i budu grubi prema ubogom Filipu.

O njemu je, uostalom, javno govorio vrlo ružne stvari, nazivao ga barbarinom, lažljivcem i još kojekako. Sve je to sežeto u tri žučna govora protiv Filipa — Filipike. Nakon trećeg od njih Atenjanima je Demosten toliko dojadio da su se odlučili pokrenuti ne bi li ga se riješili. Pare su iz fonda za kulturu prenijeli u fond za naoružanje, Filipu objavili rat, a Demostenu dali nekoliko zlatnih vijenaca u nekoliko navrata, ne bi li držao jezik za zubima.

Međutim, Makedonce nije više vodio samo stari barbarin Filip. 338. u bitki kod Heroneje nastupa i mlađi, znatno napredniji njegov sinčić — Aleksandar, koji još nije Veliki. Simptome svoje veličine, međutim, već valjano iskazuje: ne da se smesti nikakvim atičkim kreketanjem. Grcima kod Heroneje ne preostaje ništa drugo nego da sami sebi podignu spomenik i nestanu sa scene.